

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0305-339
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
ID ОП у ЄДЕБО	02125467
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Початкова освіта. Інклюзивна освіта, другий рівень вищої освіти, 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/zvit-vidomosti-op-pochatkova-osvita.-inkljuzyvna-osvita-idhu.pdf?fbclid=IwAR1Ef7wPqaEPm4yb8f-VloLr_4b4WkA-WNh4zCZLuuMS3bAdUHAFIDPrkc
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	06.01.2020
№ протоколу	№ 61
Доповідач	Островська К.О.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

<p>Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.</p>

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які повністю відповідають місії і стратегії ІДГУ, що передбачає модернізацію діяльності університету за векторами євроінтеграційних стандартів. Цілі ОП та програмні результати відображають тенденцію розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст, ринку праці, досвід вітчизняних та іноземних програм. На етапі проектування освітньої програми усі зацікавлені сторони (стейкхолдери) могли ознайомитись з її проектом та внести пропозиції. Результати навчання, що досягаються в магістратурі за ОП Початкова освіта. Інклюзивна освіта відповідають дескрипторам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій (із змінами, внесеними згідно	В	Мета даної ОП полягає у підготовці висококваліфікованого педагогічного працівника, який здатний розв'язувати складні задачі та освітні проблеми, що передбачають ефективну управлінську діяльність в умовах інклюзивного освітнього середовища Нової української школи. По-перше, чому інклюзивного, адже готується вчитель початкової школи, який працює не тільки з дітьми, які мають різні типи інвалідності. По-друге, чому управлінська діяльність, скоріше професійно-педагогічна. Широка сфера працевлаштування здобувачів ВО не забезпечується значною кількістю ОК: директор, менеджер систем якості,

		<p>Постановою КМ № 509 від 12 червня 2019р.) Разом з тим ЕГ зазначає, що мета освітньої програми має загальний характер, проте конкретизована у ПРН. Рекомендовано більш повно використовувати закордонний досвід розроблення та впровадження аналогічних ОП, зокрема в країнах ЄС.</p>		<p>інспектор з початкової освіти. Основний фокус акцентує увагу на компетентностях фахівця педагогічної галузі, здатного організувати інклюзивне освітнє середовище для дітей молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами. Є певна розбіжність, адже особливі потреби не зводяться до інвалідності.</p> <p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	В	<p>Обсяг ОП, її структура в цілому відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження здобувачів ОС “Магістр”. ОК програми логічно взаємопов'язані, структуровані та спрямовані на досягнення заявлених цілей та ПРН, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 013 Початкова освіта та підготовка фахівця з інклюзивної освіти. Разом з тим ЕГ вказує, що потребує певного перегляду перелік як обов'язкових так і вибіркового дисциплін на предмет їх більшої дотичності спеціальності 013 Початкова освіта та компетенцій фахівця з інклюзивної освіти; потребує удосконалення процедура</p>	Е	<p>У звіті самоаналізу ЗВО вказано, що ОП «Початкова освіта. Інклюзивна освіта» другого рівня вищої освіти орієнтована на комплексну підготовку учителів початкової школи, організаторів початкової та інклюзивної освіти. У звіті ЕГ зазначається, що «запропоновані в ОП освітні компоненти (обов'язкової та вибіркової частин) виконання завдань практик та кваліфікаційна робота відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти майбутній фахівець – організатор початкової та інклюзивної освіти».</p>

		<p>вільного вибору здобувачами дисциплін. ЕГ рекомендує розширити базу практик (на предмет підготовки фахівця з інклюзії); відділити окремими компонентами навчального плану кваліфікаційну роботу та науково-дослідну практику.</p>	<p>Аналіз обов'язкових компонентів ОП показав, що більшість ОК, зокрема пари ОК «Освітній менеджмент в початковій школі» та «Організація та управління в початковій школі»; «Сучасні форми і методи організації інклюзивного навчання» та «Менеджмент інклюзивної школи» дублюють одна одну та спрямовані на підготовку організатора (менеджера) початкової та інклюзивної освіти, а не вчителя початкових класів, для підготовки якого в ОП уведені дві ОК «Спеціальна педагогіка та спеціальні методики початкового навчання» та «Індивідуалізація та диференціація навчання молодших школярів з основами корекційно-розвивальної роботи». Виявлений дисбаланс ОП ймовірно пов'язаний з урахуванням побажань здобувачів освіти, які наполягали на уведенні в ОП дисципліни «Менеджмент інклюзивної школи (протокол кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти № 11 від 18 квітня 2018р.), яка, на думку ЕГ та ГЕР, є зайвою в ОП.</p>
--	--	--	---

			<p>Крім того, в ОП є виробнича (організаційна, управлінська) практика, яка реалізується у спеціальній та інклюзивній школі, однак відсутня педагогічна практика підготовки вчителя, корекційна практика в загальноосвітніх та реабілітаційних закладах, ІРЦ.</p> <p>Більшість дисциплін вільного вибору здобувачів освіти http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/nakaz-36-dvv-mahistr-3-sem.-dena-2019-20.pdf</p> <p>даної ОП є слабко пов'язаними з фокусом ОП, спрямованим на підготовку вчителів початкової школи.</p> <p>Крім того, за відповідним посиланням http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/nakaz-36-dvv-mahistr-3-sem.-dena-2019-20.pdf здобувачі обмежені у виборі навчальних дисциплін (18 кредитів), що становить 20%.</p> <p>З матриці відповідності незрозуміло, яким чином ПРН 19-22 формуються усіма освітніми компонентами ОП.</p>
--	--	--	--

				Недоліки є суттєвими, можуть бути усунуті в однорічний строк
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	<p>Правила прийому не містять дискримінаційних положень, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти.</p> <p>Незважаючи на те, що розроблене «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів освіти», факту академічної мобільності здобувачів цієї ОП не встановлено.</p> <p>Немає положення, яке враховує результати здобуті у неформальній освіті.</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію.</p> <p>Недоліки не є суттєвими.</p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	<p>ЕГ відзначено, що позитивною практикою цієї ОП є постійне поновлення ОП з використанням сучасних методів і технологій навчання, залучення здобувачів освіти до досліджень, реалізація студентоцентрованого підходу, можливість закордонних стажувань для викладачів. Здійснюється професійне зростання викладачів через міжнародні стажування / підвищення кваліфікації.</p> <p>Однак, ЕГ відзначає відсутність відкритого доступу до освітніх</p>	В	<p>Практика дистанційного навчання, зокрема на платформі Moodle, є вимогою до сучасних ЗВО. Однак, в ІДГУ поки що відсутня система дистанційного навчання, і, відповідно, наповнення курсів.</p> <p>Загалом відповідає критерію.</p> <p>Недоліки не є суттєвими.</p>

		компонентів ОП. Рекомендовано забезпечити вільний доступ здобувачів освіти до освітніх компонентів через розміщення їх на офіційному сайті кафедри у формі силабуса або в інший подібний спосіб. Рекомендовано ширше впровадження елементів дистанційного навчання.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Правила про проведення контрольних заходів висвітлені в документах університету. Поточний і підсумковий контроль здійснюється під час проведення відповідних форм організації освітнього процесу. Політика, стандарти, процедуру дотримання академічної доброчесності регулюють в ІДГУ такими документами: Кодекс з академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату. Для попередження плагіату у наукових роботах використовується програма Unicheck, з якою безкоштовно працюють здобувачі вищої освіти ОП. В Університеті розроблено «Положення про рейтинг кафедр ІГДУ», «Положення про систему рейтингування НПП», за	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>результатами якого відбувається стимулювання НПП, що сприяє подальшому вдосконаленню їх педагогічної майстерності.</p> <p>Рекомендовано надати широкий доступ для учасників освітнього процесу до критеріїв оцінювання; потребує розробки процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.</p>		
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Відповідність кваліфікаційних характеристик викладачів змістовому наповненню дисциплін, що забезпечують ОП. Кількісні та якісні показники НПП, які викладають обов'язкові дисципліни на ОП відповідають цілям ОП.</p> <p>ЕГ зазначає, що фахівців зі спеціальної освіти серед групи забезпечення ОП немає. Водночас викладачі, які викладають дисципліни з інклюзивної освіти, мають сертифікати проходження стажування за програмою “Сучасні корекційні методики логопедичної та корекційної роботи” на базі кафедри логопедії та логопсихології Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова (2018).</p> <p>Рекомендовано підсилити науково-педагогічні кадри, що забезпечуватимуть формування</p>	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		компетентностей у здобувачів з інклюзивної освіти через отримання відповідної освіти й захисту кандидатських та докторських дисертацій.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	<p>Для реалізації освітнього процесу створено умови задля задоволення освітніх потреб на безоплатній основі: здобувачів освіти забезпечено необхідними сучасними матеріальними ресурсами; створено безпечне освітнє середовище; наявна соціальна та психологічна підтримка, створюються умови для навчання осіб з особливими потребами.</p> <p>Однак, ЕГ відзначає відсутність столової для здобувачів освіти. Також у ЗВО немає інклюзивно ресурсного центру для підготовки фахівців з інклюзивної освіти. ЕГ відзначає необізнаність студентів щодо механізму врегулювання конфліктних ситуацій через відсутність процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у ЗВО.</p>	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	Процедури розроблення затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюється «Положенням про систему	В	Слід зазначити, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти університету знаходиться в процесі розробки. Незважаючи на те, що

		<p>внутрішнього забезпечення якості вищої освіти».</p> <p>В ЗВО проводяться бесіди з роботодавцями, а також систематичні студентські опитування, які дозволяють отримати інформацію щодо кількісних та якісних показників окремих елементів навчального процесу, ОП в цілому. Участь студентів в обговоренні ОП підтверджується витягам з протоколів засідання випускової кафедри(протокол № 5 від 06.11.2018, протокол №6 від 03.12.2019) Студентське самоврядування не долучалося до перегляду. Роботодавці залучаються до обговорення ОП. Їх участь підтверджується результатами співбесіди з ними та витягом з Протоколу випускової кафедри № 5 від 06.11.2018р.</p> <p>Рекомендовано покращити практику моніторингу досягнень випускників університету за спорідненими програмами. Потребує документального підтвердження систематична участь роботодавців у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти.</p>		<p>розроблене «Положення про Раду з якості Вищої освіти», протокол № 2 від 31.10.2019 р., відсутній окремий відділ, який буде відповідати за інституційну якість освіти.</p> <p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Принципи прозорості та публічності провадяться в житті.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються документами, які розміщено у відкритому доступі на сайті університету.</p> <p>Однак, У процесі роботи, експертною групою було встановлено, що заклад вищої освіти до затвердження освітньої програми не оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).</p> <p>Інформація про ОП розміщена на офіційному сайті Університету. на вебсторінці http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/fin_hromad.-obhov.-013-pochatkova.-inkljuzyvna.pdf і є доступною для всіх стейкхолдерів.</p> <p>Тим не менше,</p> <ol style="list-style-type: none">1. Не оприлюднено на сайті описи та силабуси (робочі програми) усіх освітніх компонентів включених до ОП;2. незручна навігація по сайту з пошуку інформації;3. недостатньо розроблені інформаційні сервіси;4. на низькому рівні інформаційна робота зі		
--	--	---	--	--

		<p>стейкхолдерами з метою їх ознайомлення з ОП.</p> <p>Рекомендовано подальше підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p>		
Критерій 10. Навчання через дослідження	-	-	-	-

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньої програми «Дошкільна освіта»:

1. Рекомендувати конкретизувати мету ОП, більш повно використовувати закордонний досвід розроблення та впровадження аналогічних ОП, зокрема в країнах ЄС.
2. Привести у відповідність предметну область, унікальність ОП, придатність до працевлаштування відповідно до спеціальності 013 Початкова освіта. Рекомендувати переглянути та уточнити перелік як обов'язкових, так і вибіркових дисциплін на предмет їх більшої дотичності до спеціальності 013 Початкова освіта та компетенцій фахівця з інклюзивної освіти.
3. Рекомендувати ЗВО переглянути зміст ОПП, сфокусувавши її на спеціальність 013 «Початкова освіта» (оскільки підготовка керівників здійснюється за спеціальністю 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом») та відповідно до цього звузити сферу працевлаштування здобувачів. Навряд чи можна за рахунок двох ОК підготувати висококваліфікованого керівника.
4. Рекомендувати збільшити обсяг аудиторного навантаження, розширити базу практик (на предмет підготовки фахівця з інклюзії); відділити окремими компонентами навчального плану кваліфікаційну роботу та науково-дослідну практику.
5. Рекомендувати розробити нормативні документи для визнання результатів навчання отриманій у неформальній освіті.
6. Рекомендувати забезпечити вільний доступ здобувачів освіти до освітніх компонентів через розміщення їх на офіційному сайті кафедри чи ЗВО.
7. Рекомендувати ширше впровадження елементів дистанційного навчання.
8. Рекомендувати надати широкий доступ для учасників освітнього процесу до критеріїв оцінювання; потребує розробки процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
9. Рекомендувати ширше залучення здобувачів освіти до програм академічної мобільності.
10. Рекомендувати підсилити науково-педагогічні кадри, що забезпечуватимуть формування компетентностей у здобувачів з інклюзивної освіти через отримання відповідної освіти й захисту кандидатських та докторських дисертацій.
11. Рекомендувати покращити матеріальну базу для освіти здобувачів за даною ОП, зокрема створити столову для здобувачів освіти.
12. Рекомендувати розробити положення та створити інклюзивно-ресурсний центр для допомоги у навчанні студентів з особливими освітніми потребами та для практичної підготовки здобувачів освіти даної ОП з інклюзивної освіти.
13. Рекомендувати залучати роботодавців до процедури створення та оновлення ОП та до проведення аудиторних занять.
14. Запровадити систему моніторингу думки здобувачів щодо оптимізації освітнього процесу (змісту, форм, методів, засобів та ін.); створювати реальну можливість здобувачам освіти включатися у процес вибору.

15. Рекомендувати подальше підвищення рівня інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ акредитацію ОП

<x> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА